

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

Р І Ш Е Н Н Я

Протокол № 86

13 вересня 2021 року

Про внесення змін до плану роботи Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на період шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання

Заслухавши інформацію голови підкомітету з питань захисту прав ветеранів Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Остапенка А.Д. щодо дати та місця проведення засідання круглого столу на тему: «Утвердження й зміцнення єдності суспільства, розбудова його інститутів для врегулювання нагальних питань соціального захисту ветеранів та членів їх сімей», передбаченого планом роботи Комітету на період шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання, **Комітет в и р і ш и в:**

Пункт перший Розділу VI плану роботи Комітету на період шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання викласти в такій редакції:

1.	Засідання круглого столу на тему: «Утвердження й зміцнення єдності суспільства, розбудова його інститутів для врегулювання нагальних питань соціального захисту ветеранів та членів їх сімей» (м.Івано-Франківськ, Івано-Франківська обласна державна адміністрація)	17.09.2021	Остапенко А.Д.	Прянішнікова К.В. Барков Я.М. Гуменюк Н.М.
----	--	------------	----------------	--

Голова Комітету

Г.М.Третьякова

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

Протокол № 86

13 вересня 2021 року

Р І Ш Е Н Н Я

Про створення робочої групи з доопрацювання до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення пенсійного законодавства»

(реєстр. № 4668)

Відповідно до Постанови Верховної Ради України «Про прийняття за основу проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення пенсійного законодавства (реєстр. № 4668) та керуючись пунктом 5 частини першої статті 15 Закону України «Про комітети Верховної Ради України»,

Комітет в и р і ш и в:

1. Створити робочу групу з доопрацювання до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення пенсійного законодавства» (реєстр. № 4668).
2. Призначити співголовами робочої групи – першого заступника Голови Комітету – Цимбалюка М. М. та голову підкомітету з питань соціального захисту прав ветеранів Комітету – Остапенка А. Д.
3. Доручити співголовам робочої групи сформувати її склад.

Голова Комітету

Г. Третьякова

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Р І Ш Е Н Н Я

Протокол № 86

13 вересня 2021 р.

Про схвалення рекомендацій щодо виконання рішення до Звіту Рахункової палати України «Про результати аудиту ефективності використання субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для деяких категорій осіб»

Відповідно до статей 14, 24 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», в порядку реалізації контрольної функції Комітет заслухав інформацію центральних органів державної влади, обласних та Київської міської державних адміністрацій про вжиті заходи з метою забезпечення виконання рішення Рахункової палати від 10.11.2020 № 30-2 «Про розгляд звіту про результати рекомендацій аудиту ефективності використання субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для деяких категорій осіб» (додається).

Комітет вирішив:

1. Схвалити рекомендації Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів за наслідками розгляду рішення до Звіту Рахункової палати України «Про результати аудиту ефективності використання субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для деяких категорій осіб» (додаються).

2. Надіслати зазначені рекомендації Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, Кабінету Міністрів України, іншим центральним органам виконавчої влади, Офісу Генерального прокурора, Державному бюро розслідувань для розгляду та їх реалізації, Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини, обласним та Київській міській державним адміністраціям для врахування в роботі, іншим установам до відома.

3. Міністерству фінансів України, Міністерству у справах ветеранів України, Офісу Генерального прокурора, Державному бюро розслідувань поінформувати Комітет до 10 листопада поточного року про хід виконання

рекомендацій Комітету, для розгляду порушеного питання в порядку контролю на засіданні Комітету у листопаді 2021 року.

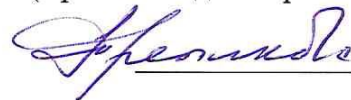
4. Кабінету Міністрів України та іншим центральним органам виконавчої влади, Офісу Генерального прокурора, Державному бюро розслідувань поінформувати Комітет до 1 січня 2022 року про стан виконання рекомендацій Комітету, для розгляду порушеного питання в порядку контролю на засіданні Комітету у лютому 2022 року.

Голова Комітету

Г. Третякова

Схвалено
рішенням Комітету Верховної Ради
України з питань соціальної політики та
захисту прав ветеранів
(Протокол від 13 вересня 2021 року № 86)

 Третякова Г.М.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

учасників засідання Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів щодо виконання рішення до Звіту Рахункової палати України «Про результати аудиту ефективності використання субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для деяких категорій осіб»

Обговоривши Рекомендації до Звіту Рахункової палати України та інформаційно-аналітичні матеріали центральних органів виконавчої влади, Уповноваженого Верховної Ради з прав людини, Офісу Генерального прокурора, обласних та Київської міської державних адміністрацій з порушеного питання, Комітет зазначає таке.

За інформацією Міністерства соціальної політики України (далі - Мінсоцполітики) починаючи з 2014 року видатки на забезпечення житлом осіб з інвалідністю по зору та слуху; громадяни, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи; військовослужбовців, звільнених у запас або відставку, що перебувають на обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, в органах місцевого самоврядування та військовослужбовців звільнених у запас або відставку, для відселення їх із закритих та віддалених від населених пунктів військових гарнізонів, в законах України про Державний бюджет України на відповідні роки Мінсоцполітики не передбачалися.

Протягом 2017-2019 років було передбачено видатки для виплати грошової компенсації на суму 1 964,9 млн грн з них:

1 520 сім'ям осіб, які померли та загинули (пропали безвісти) з числа учасників АТО/ООС, та особам з інвалідністю I-II групи з числа учасників АТО/ООС на суму 1 424,5 млн грн;

112 внутрішньо переміщеним особам з числа учасників АТО/ООС на суму 110,9 млн грн;

369 УБД на території інших держав, які визнані особами з інвалідністю внаслідок війни та сім'я осіб, які померли та загинули (пропали безвісти) з числа учасників УБД на території інших держав на суму 407,1 млн грн;

Законом України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» головним розпорядником зазначених субвенцій було визначено Міністерство у справах ветеранів України (далі – Мінветеранів).

Під час формування бюджетних запитів до проекту державного бюджету на 2021 рік Мінсоцполітики подавало пропозиції Міністерству фінансів (далі – Мінфін) щодо необхідного обсягу видатків для забезпечення житлом вищезазначених категорій осіб, однак ці пропозиції не враховані у зв'язку з обмеженістю фінансових ресурсів державного бюджету.

1. Стосовно розробки та внесення на розгляд Верховної Ради України проекту Закону України про внесення змін до Житлового кодексу Української РСР в частині осучаснення положень щодо забезпечення житлом громадян, які потребують соціального захисту.

На виконання Указу Президента України від 08.11.2019 № 837/2019 «Про невідкладні заходи з проведення реформ та зміцнення держави» Кабінету Міністрів України встановлено завдання з розроблення та внесення на розгляд Верховної Ради України проекту Житлового кодексу України.

Наразі за інформацією Міністерства розвитку громад та територій України (далі – Мінрегіон) розроблено перший драфт такого проекту і з метою вивчення громадської думки проведено 16-18 червня 2021 року його публічне громадське обговорення.

Станом на 01.07.2021 Мінрегіоном розпочато опрацювання наданих пропозицій і зауважень, які надійшли від 126 юридичних та фізичних осіб, а також центральних органів виконавчої влади.

Водночас, Мінфін пропонує передбачити під час розроблення Загальнодержавної житлової програми на 2021 -2031 роки ефективні механізми вирішення житлових проблем ветеранів війни; розробити законопроект про внесення змін до Житлового кодексу Української РСР у частині осучаснення положень щодо забезпечення житлом громадян, які потребують соціального захисту; забезпечити внесення відповідних змін до порядків та умов надання субвенцій, а також порядків виплати грошової компенсації окремим категоріям осіб.

Щодо проекту Загальнодержавної житлової програми на 2021 -2031 роки, то за інформацією Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування він не надходив до Комітету для розгляду у Верховній Раді України. (стаття 30 Закону України «Про Кабінет Міністрів України»).

Рахункова палата України вважає завдання в частині осучаснення положень з забезпечення житлом громадян, які потребують соціального захисту не виконаним.

2. Стосовно внесення змін до діючого законодавства та підзаконних нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України.

Потребували змін *Правила реєстрації місця проживання, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 02.03.2016 № 207*, в частині

удосконалення положень щодо реєстрації місця проживання/перебування осіб в Україні.

Постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2020 № 1364 погоджено пропозицію Міністерства цифрової трансформації, Міністерства внутрішніх справ, Міністерства оборони та Міністерства юстиції щодо реалізації протягом двох років з дня набрання чинності цією постановою експериментального проекту щодо реєстрації, зняття з реєстрації місця проживання в електронній формі та затверджено Порядок реєстрації, зняття з реєстрації місця проживання в електронній формі.

Міністерство цифрової трансформації зобов'язано забезпечити координацію заходів щодо реалізації експериментального проекту та подавати щороку до 25 грудня Кабінетові Міністрів України звіт про результати реалізації експериментального проекту, а також пропозиції щодо вдосконалення законодавства у відповідних сферах.

Рахункова палата України вважає, що дана рекомендація знаходиться у стані виконання.

Також слід було підготувати та внести на розгляд Кабінету Міністрів України проекти постанов про внесення змін до порядків та умов надання субвенцій, а також порядків виплати грошової компенсації окремим категоріям осіб, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 19.10.2016 № 719, від 28.03.2018 № 214, від 18.04.2018 № 280 та від 20.02.2019 № 206 (далі - Постанов № 719, 214, 280, № 206).

Станом на 01.07.2021 зміни до Постанов № 719, 214, 280 та № 206 не внесено.

Мінветеранів повідомило Рахункову палату (лист від 23.03.2021 №460/05-1), що ним розроблено та листами від 17.02.2021 направлено на погодження із заінтересованими органами проекти порядків та умов надання субвенцій, а також порядків виплати грошової компенсації окремим категоріям осіб, затверджених Постановами № 719, 214, 280 та № 206. Термін підготовки та внесення на розгляд Кабінету Міністрів України проектів Постанов - II квартал 2021 року.

Рахункова палата України вважає дане завдання невиконаним.

Водночас слід зазначити про наступне.

Недоліком *Порядку визначення та застосування показників опосередкованої вартості спорудження житла за регіонами України, затвердженого наказом Державного комітету України з будівництва та архітектури від 27.09.2005 № 174* є неврахування витрат, пов'язаних з додатковими технічними та економічними умовами розвитку регіонів (звільнення й інженерна підготовка майданчика, компенсація витрат попереднім власникам земельної ділянки, спорудження поза майданчикових інженерних мереж, відрахування на розвиток соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури населених пунктів тощо), які залежать від місця розташування кожного конкретного об'єкта будівництва, прийнятих проектних рішень, наявності в регіоні виробників будівельних матеріалів тощо.

Таким чином, не включення до опосередкованої вартості спорудження житла вищезазначених витрат, які суттєво впливають на вартість будівництва,

не дає змоги відобразити фактичні ринкові показники вартості об'єктів житлового будівництва.

Отже, діючи законодавчі та нормативно-правові акти, які регулюють відносини в частині застосування показників опосередкованої вартості спорудження житла потребують змін.

Наприклад, потребує вирішення питання, яке пов'язане з реалізацією права отримувачів грошової компенсації на інвестування в об'єкти житлового будівництва шляхом укладення інвестиційного договору відповідно до Закону України «Про інвестиційну діяльність» або договору купівлі-продажу майнових прав, або договору про пайову участь. У зв'язку з невиконанням забудовниками умов інвестиційних договорів щодо строку здачі об'єкта в експлуатацію та відсутністю у встановлені строки зареєстрованого права власності на житло, орган соціального захисту відповідно до вимог законодавства, зобов'язаний стягувати в судовому порядку з осіб виплачені кошти грошової компенсації на придбання такого житла.

Рахункова палата України вважає невиконаним це завдання.

Наразі Мінветеранів напрацьовано низку проектів постанов Кабінету Міністрів України, якими передбачена можливість спрямування субвенції на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення у прийнятих в експлуатацію житлових будинках на первинному та вторинному ринку або інвестування в об'єкти житлового будівництва відповідно до *законів України «Про інвестиційну діяльність» та «Про кооперацію»* зі ступенем будівельної готовності понад 80 відсотків шляхом призначення і виплати грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для зазначених категорій осіб.

Також пропонується врегулювати питання контролю за витратами, які пов'язані з купівлею, оформленням права власності на житло, шляхом введенням типової форми збору інформації, яку подають регіональні органи соціального захисту населення Мінветеранів.

З метою уточнення суми витрат пропонується встановити розмір витрат, який не повинен перевищувати три відсотки розміру грошової компенсації, оскільки на сьогодні *законами України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування», «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», «Про нотаріат», Декрету Кабінету Міністрів України «Про державне мито»* не встановлено єдиного підходу до стягнення витрат за вчинення відповідних дій.

Крім того, вирішується питання щодо встановлення спрощеного механізму виплати компенсації в повному обсязі у зв'язку зі зміною опосередкованої вартості спорудження 1м² загальної площі житла.

Проекти постанов подані на розгляд Кабінету Міністрів України.

Водночас Мінветеранів вважає, що пропозиція Рахункової палати України щодо скорочення терміну, протягом якого заявники можуть використати грошову компенсацію на придбання житла в прийнятих в експлуатацію житлових будинках, з одного року до шести місяців потребує громадського обговорення.

Наприклад за інформацією Одеської обласної державної адміністрації протягом 2019 року громадянка Попеско Ю.І. неодноразово запрошувалася до

управління соціальної політики Чорноморської міської ради в інтересах неповнолітнього Савінова Віктора щодо отримання грошової компенсації у сумі 533, 467 тис грн. Проте врешті громадянкою написано заяву про відмову від компенсації у зв'язку з недостатньою сумою коштів для придбання житла на території Чорноморської територіальної громади.

Отже, з метою ефективного використання бюджетних коштів доцільно розглянути питання придбання житла отримувачами у тих регіонах, де вони виявили бажання, а також перерозподілу грошової компенсації на придбання житла на інших осіб у порядку черговості.

Невирішеним залишається припис Рахункової палати України щодо необхідності відображення структурними підрозділами з питань соціального захисту населення обласних, Київської міської держадміністрацій в інформації про житло, яке придбано ветеранами війни, суми використаної грошової компенсації на придбання житла;

Мінветеранів повідомило Рахункову палату, що відповідно до додатків до порядків виплати проектів Постанов № 719, 214, 280 та № 206, а саме, в інформації про житло, придбане отримувачами грошової компенсації, включено розділ «виплачено грошову компенсацію тис, гривень», де і зазначається сума використаної грошової компенсації. Термін виконання цього заходу — II квартал 2021 року.

Рахункова палата України вважає невиконаною рекомендацію, оскільки додатки до Постанов № 719, 214, 280 та № 206, містять стовпчик «Виплачено грошову компенсацію, тис, гривень», і не йдеться про суми використаної ветеранами грошової компенсації на придбання житла.

Адже Порядками виплат грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення, затверджених *постановами Кабінету Міністрів України від 19 жовтня 2016 р. № 719 «Питання забезпечення житлом деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, а також членів їх сімей» та від 18 квітня 2018 р. № 280 «Питання забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України»* право на отримання грошової компенсації вважається використаним з дати державної реєстрації речових прав на нерухоме майно у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно за членами сім'ї особи, яка загинула (пропала безвісти), померла, особи з інвалідністю та членами її сім'ї, на яких було розраховано грошову компенсацію.

Також потребує вирішення питання взяття на квартирний облік громадян та зняття їх з квартирної обліку. Враховуючи те, що взяття на квартирний облік та зняття з квартирної обліку належить до повноважень виконавчих комітетів міських, сільських, селищних рад, норми житлового законодавства потребують осучаснення в частині неможливості зняття з квартирної обліку особи, у разі якщо вона є внутрішньо переміщеною особою, або учасником війни чи особою з інвалідністю внаслідок війни, до отримання офіційних роз'яснень центральних органів виконавчої влади стосовно наявності правових підстав для проведення таких дій з врахуванням пакету документів поданого заявником та нормативно-правових актів, які регулюють вищезазначені відносини.

Крім того, потребують конкретизації перелік підстав для взяття на квартирний облік та показники рівня забезпечення житлом, в тому числі врахування житла наявного на праві власності та права користування ним, встановлення переліку документів та довідок, на підставі яких визначати площу житла, родинні зв'язки, кількість зареєстрованих осіб чи осіб, з якими проживає особа, а також спрощення механізму внесення змін до справ квартирного обліку.

На сьогодні відповідно до положень *Правил обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, і надання їм жилих приміщень в Українській РСР, затверджених постановою Ради Міністрів Української РСР і Республіканської Ради професійних спілок від 11.12.1984 № 470* потребуючими поліпшення житлових умов визнаються громадяни, забезпечені житловою площею нижче за рівень, що визначається виконавчими комітетами обласних, Київської і Севастопольської міських Рад народних депутатів спільно з радами профспілок, тож доцільно встановити єдині умови щодо визначення загальнодержавних критеріїв потреби у поліпшенні житлових умов.

Крім того, доцільно опрацювати питання щодо можливості виокремлення в окрему чергу членів сімей загиблих учасників АТО/ООС для першочергового забезпечення виплати їм за рахунок коштів субвенції з державного бюджету грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення.

3. Стосовно удосконалення реєстрації місця проживання.

З 04 квітня 2016 року набрала чинності постанова Кабінету Міністрів України від 02.03.2016 № 207 «Про затвердження Правил реєстрації місця проживання та Порядку передачі органами реєстрації інформації до Єдиного державного демографічного реєстру», що встановлює нові правила реєстрації місця проживання громадян. Функцію з реєстрації місця проживання передано до виконавчих органів територіальних громад, відтак підрозділи міграційної служби припинили здійснення реєстрації місця проживання.

10 грудня 2015 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг» № 888-VIII, яким функції з реєстрації місця проживання громадян делеговані органам місцевого самоврядування (раніше цю функцію здійснювала Державна міграційна служба). Постанова Кабінету Міністрів України від 02.03.2016 № 207 розроблена на виконання цього закону, Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні» і визначає порядок реєстрації, виходячи з нових вимог.

Головне нововведення - всі функції з реєстрації/зняття з реєстрації місця проживання тепер знаходяться у повноваженні органів місцевого самоврядування. Що стосується процедур, вони особливих змін не зазнали.

Органами реєстрації закон визначає виконавчі органи сільських, селищних або міських рад. Або, в разі, якщо такі органи не створені, функції з реєстрації громадян виконує сільський голова.

За даними Рахункової палати в Київській області встановлено факт реєстрації в гуртожитку у м. Бровари на площі 241,3 м² 418 осіб, а у Шевченківському районі м. Києва - 203 особи на площі 38,7 м².

Отже, з метою уникнення вищевказаних випадків, потребує негайного удосконалення механізм реєстрації місця проживання осіб та подальшого їх взяття на квартирний облік як таких, що потребують поліпшення житлових умов.

Крім того, доцільно визначити на загальнодержавному рівні відповідну установу, на яку буде покладено обов'язок забезпечення, формування та реалізації державної політики щодо здійснення державного нагляду з питань реєстрації місця проживання місцевими органами виконавчої влади.

4. Стосовно функціонування Єдиного державного реєстру громадян, які потребують поліпшення житлових умов.

Вищезазначений Реєстр працював протягом 2011-2014 років. До Адміністратора за встановленою формою подавалася інформація про громадян, які перебувають на квартирному та кооперативному обліках для подальшої передачі Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства.

У зв'язку з відсутністю фінансування для подальшого функціонування Єдиного державного реєстру громадян, які потребують покращення житлових умов (далі – Реєстр) з 01.07.2014, незавершеністю нормативного врегулювання щодо передачі функцій ведення Реєстру обласним та Київській міській державним адміністраціям та на період вирішення питань, пов'язаних з внесення змін до програмного забезпечення АС ЄДРКО, робота по внесенню даних до Реєстру тимчасово призупинена.

Водночас з 01.09.2015 року законодавчими змінами внесеними до Закону України «Про місцеві державні адміністрації» місцевим державним адміністраціям надано повноваження здійснювати заходи ведення в установленому порядку Реєстру. Станом на сьогодні, через відсутність Адміністратора, роботи по внесенню даних до Реєстру не відновлені, що суперечить статті 42 Житлового кодексу Української РСР.

За інформацією Мінрегіону на виконання статті 34 Бюджетного кодексу України, з метою складання проекту Державного бюджету України на 2021 рік було підготовлено та подано Мінфіну бюджетний запит, яким передбачено видатки на заходи із ведення Реєстру. Проте кошти не передбачено.

Водночас, Мінрегіон спільно з Міністерством цифрової трансформації України у робочому порядку опрацьовує питання можливості функціонування такого Реєстру в рамках проектів цифрової трансформації.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини звертає на необхідність включити наступну інформацію до рекомендацій Кабінету Міністрів України, а саме: розробити та затвердити форму державного статистичного спостереження за наявним житловим фондом і кількістю громадян, які перебувають на квартирних обліках, та динаміку забезпечення їх відповідним житлом, а також державну програму проведення аудиту застарілого житлового фонду та визначення шляхів приведення його у відповідність до стандартів належних і безпечних умов проживання, визначення джерела видатків, необхідних для проведення такого аудиту.

Рахункова палата вважає, що рекомендація стосовно функціонування Єдиного державного реєстру громадян, які потребують поліпшення житлових умов знаходиться у стані виконання.

Водночас слід звернути увагу на те, що принципи формування житлової черги є недосконалими. Це засвідчив проведений аудит Рахункової палати, який містить інформацію про випадки, коли житло за рахунок державного фінансування отримували особи, які не знаходилися у непридатних для проживання умовах, порушуючи натомість права осіб, які вкрай потребували поліпшення умов життя.

5. Стосовно вирішення питання виплат компенсацій за житло для сімей загиблих і ветеранів до 2022 року.

За інформацією Мінветеранів варто збільшити бюджетні призначення у 2021 році шляхом внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» за програмами:

1511040 – до 445,1 млн грн (збільшення на 140,0 млн грн) Орієнтовно у поточному році 350 осіб (в тому числі 110 осіб – за рахунок додаткових асигнувань) буде забезпечено житлом (20% від потреби);

1511050 – до 530,6 млн грн (збільшення на 282,0 млн грн). Орієнтовно у поточному році 414 осіб (в тому числі 220 осіб – за рахунок додаткових асигнувань) будуть забезпечені житлом (11% від потреби).

У проекті Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» передбачити видатки за програмами, а саме:

1511040 – у сумі 609 024,2 тис грн (450 осіб);

1511050 – у сумі 1 227 731,4 тис грн (900 осіб);

15511060 – у сумі 202 035,0 тис грн (150 осіб);

1511070 – у сумі 5 008,3 тис грн (5 осіб).

6. Стосовно неналежного виконання службовими особами службових обов'язків при призначенні грошової компенсації для отримання житлових приміщень.

За інформацією Полтавської обласної державної адміністрації виконавчим комітетом Полтавської міської ради на запит Департаменту щодо перевірки правомірності взяття на облік особи з інвалідністю внаслідок війни II групи з числа учасників АТО/ООС Кошмана А.В., якому призначено, але не виплачено грошову компенсацію, надано інформацію, що рішенням виконавчого комітету Полтавської міської ради від 07.04.2021 № 33 сім'ю Кошмана А.В. у складі 4 осіб знято з квартирної обліку, як громадян, які здійснили відчуження придатного і достатнього за розміром житла, не беруться на квартирний облік протягом 5 років з моменту погіршення житлових умов.

Так вчинила і Горішньоплавнівська міська рада, знявши з квартирної обліку особу з інвалідністю II групи з числа учасників бойових дій на території інших держав Кузькового В.В., складом сім'ї 2 особи.

У Баришівському районі у зв'язку з виявленим фактом безпідставного взяття на квартирний облік отримувача грошової компенсації, протоколом від 25.05.2020 № 2 його знято з квартирної обліку та виключено з потреби на 2020 рік. Майже всі міські ради вчасно усунули недоліки у своїй роботі.

Водночас управління праці та соціального захисту населення Шевченківської районної у місті Києві державної адміністрації не повідомило про усунення недоліків у роботі.

За інформацією Офісу Генерального прокурора за фактом неналежного виконання службовими особами службових обов'язків при призначенні грошової компенсації за житло відділом Бердичівського РВП ГУНП в Житомирській області розслідується кримінальне провадження № 4202106234000001 від 22.03.2021 за ч.2 ст. 367 КК України.

У провадженні Дніпровського РУП ГУНП в Дніпропетровській області перебуває кримінальне провадження № 12021041030000197 від 13.04.2021 за фактом використання зазначеної грошової компенсації для придбання житла у пов'язаних осіб за завищеною ціною за ч.2 ст.364 КК України.

Печерською окружною прокуратурою міста Києва 06.07.2021 внесено відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 42021102060000104 за ч.2 ст. 367 КК України (за фактом службової недбалості службових осіб Печерської районної у місті Києві Державної адміністрації).

Київською обласною прокуратурою зареєстровано кримінальне провадження № 42021110000000080 від 26.03.2021 за ч.2 ст. 367 КК України.

Львівською обласною прокуратурою зареєстровано кримінальне провадження № 42021140000000144 за ч.2 ст. 367 КК України.

Полтавським РУП ГУНП в Полтавській області розпочато кримінальне провадження № 42021172060000003 від 24.03.2021 за ч.2 ст. 367 КК України.

Кременчуцьким РУП ГУНП в Полтавській області розслідується кримінальне провадження № 42021172030000003 від 24.03.2021 за ч.2 ст. 367 КК України.

Досудове розслідування у зазначених провадженнях триває. З метою активізації розслідування процесуальними керівниками у порядку ст.36 КПК України надано письмові вказівки слідчим, які перебувають на виконанні.

В свою чергу, Рахункова палата України наголошує на тому, що Офіс Генерального прокурора не в повному обсязі виконав рекомендації Рахункової палати за результатами розгляду рішення Рахункової палати від 10.11.2020 № 30-2 «Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності використання субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для деяких категорій осіб».

Крім того, на лист Рахункової палати України до Офісу Генерального прокурора від 24.02.2021 року № 18-486, щодо повідомлення про ознаки кримінальних правопорушень (додається), надано відповідь про вжиті заходи не по всіх, наведеним фактам правопорушень.

Окремо слід додати, що Мінсоцполітики рекомендовано Рахунковою палатою України врахувати результати проведеного аудиту при формуванні та реалізації державної політики у сфері соціального захисту населення. Водночас Міністерство повідомило Рахункову палату (лист від 29.03.2021 № 492/05-1), що у разі надходження проектів нормативно-правових актів з порушених у рішенні Рахункової палати від 10.11.2020 №30-2 питань, Мінсоцполітики розгляне їх в межах компетенції у встановленому законодавством порядку. Отже, Рахункова палата вважає невиконаними надані Мінсоцполітики рекомендації.

Заслухавши та обговоривши інформацію, надану центральними органами виконавчої влади, та з урахуванням інформаційно-аналітичних матеріалів, що додаються, учасники обговорення питання, яке перебуває на контролі у Комітеті, **рекомендують:**

1. Інформацію Міністерства фінансів України, Міністерства соціальної політики, Міністерства у справах ветеранів України, Офісу Генерального прокурора, обласних та Київської міської державних адміністрацій, Рахункової палати України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, взяти до відома.

2. Кабінету Міністрів України:

2.1. Доручити заінтересованим органам центральної виконавчої влади розробити та внести на розгляд Верховної Ради України проекти:

про внесення змін до Бюджетного кодексу в частині передбачення у переліку видатків, що здійснюються з бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів, бюджетів територіальних громад, видатків на виплату грошової компенсації ветеранам війни за належні для отримання жилі приміщення;

про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» передбачивши збільшення бюджетних видатків на програми, які спрямовані на вирішення питання виплат компенсацій за житло для сімей загиблих і ветеранів на підставі бюджетного запиту Міністерства у справах ветеранів України на 2021 рік;

Житлового Кодексу України з метою його осучаснення;

про внесення змін до Житлового кодексу Української РСР у частині осучаснення положень щодо забезпечення житлом громадян, які потребують соціального захисту;

Загальнодержавної житлової програми на 2021-2031 роки.

2.2. Пришвидшити затвердження змін до:

постанови Кабінету Міністрів України від 27.09.2005 № 174 Порядку визначення та застосування показників опосередкованої вартості спорудження житла за регіонами України, затвердженого наказом Державного комітету України з будівництва та архітектури;

постанов Кабінету Міністрів України від 19 жовтня 2016 р. № 719 «Питання забезпечення житлом деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, а також членів їх сімей»; від 18 квітня 2018 р. № 280 «Питання забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України»; від 28.03.2018 № 214, від 20.02.2019 № 206 в частині внесення змін до порядків та умов надання субвенцій, а також порядків виплати грошової компенсації окремим категоріям осіб.

2.3. Розробити та затвердити:

форму державного статистичного спостереження за наявним житловим фондом і кількістю громадян, які перебувають на квартирних обліках та динаміку забезпечення їх відповідним житлом;

державну програму проведення аудиту застарілого житлового фонду та визначення шляхів приведення його у відповідність до стандартів належних і безпечних умов проживання, визначення джерела видатків, необхідних для проведення такого аудиту.

2.4. Доручити заінтересованим органам центральної виконавчої влади:

2.4.1. Опрацювати питання придбання житла отримувачами у тих регіонах, де вони виявили бажання, а також перерозподілу грошової компенсації на придбання житла на інших осіб у порядку черговості;

2.4.2. Розробити та внести на розгляд Кабінету Міністрів України та Верховної Ради України зміни до законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів щодо перегляду вимог для здійснення місця реєстрації та посилення контролю і відповідальності за їх порушення;

2.4.3. Опрацювати питання визначення на загальнодержавному рівні відповідної установи, на яку буде покладено обов'язок забезпечення, формування та реалізації державної політики щодо здійснення державного нагляду з питань реєстрації місця проживання місцевими органами виконавчої влади.

2.5. Доручити Міністерству фінансів України при підготовці проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» врахувати бюджетні видатки на програми, які спрямовані на вирішення питання виплат компенсацій за житло для сімей загиблих і ветеранів, в обсязі поданому в бюджетному запиті Міністерством у справах ветеранів України.

3. Офісу Генерального прокурора надати Рахунковій палаті України та Комітету Верховної ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів відповідні матеріали щодо виконання рекомендацій Рахункової палати за результатами розгляду рішення Рахункової палати від 10.11.2020 № 30-2 «Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності використання субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для деяких категорій осіб» та листа до цього рішення щодо повідомлення Офісу Генерального прокурора України про ознаки кримінальних правопорушень за реєстр. № 18-486 від 24.02.2021.

4. Міністерству соціальної політики України врахувати результати проведеного аудиту Рахунковою палатою України при формуванні та реалізації державної політики у сфері соціального захисту населення на 2021 та 2022 роки відповідно до рішення Звіту Рахункової палати України «Про результати аудиту ефективності використання субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для деяких категорій осіб».

5. Міністерству у справах ветеранів України:

5.1. Надати Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів інформаційно-аналітичні матеріали щодо внесення змін до підзаконних нормативно-правових актів та напрацювання нових, які засвідчують удосконалення механізму використання та розподілу по регіонам субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової

компенсації за належні для отримання жилі приміщення для деяких категорій осіб до 10 листопада поточного року, а також щодо принципів формування житлової черги з врахуванням того, що не всі особи потребують додаткового поліпшення свого добробуту за рахунок фінансування з Державного бюджету та тих осіб, що знаходяться у складних життєвих обставинах.

5.2. Опрацювати питання іпотечного кредитування з 2023 року ветеранів війни.

5.3. Визначити принципи формування житлової черги для осіб, які не потребують додаткового поліпшення свого добробуту за рахунок фінансування з Державного бюджету та тих осіб, що знаходяться у складних життєвих обставинах.

6. Державному бюро розслідувань провести перевірку посадових осіб управління праці та соціального захисту населення Шевченківської районної у місті Києві державної адміністрації щодо усунення встановлених Рахунковою палатою України недоліків у зв'язку з неналежним виконанням службовими особами своїх обов'язків при призначенні грошової компенсації для отримання жилих приміщень для деяких категорій осіб, на підставі рішення Рахункової палати від 10.11.2020 № 30-2 «Про розгляд звіту про результати рекомендацій аудиту ефективності використання субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для деяких категорій осіб», та листа до цього рішення щодо повідомлення Офісу Генерального прокурора України про ознаки кримінальних правопорушень за реєстр. № 18-486 від 24.02.2021, а також звернення народного депутата України Третьякової Г.М. до Державного бюро розслідувань від 06.07.2021 року № 53д/22235 (додається).

7. Рахунковій палаті України:

7.1. Розглянути питання доцільності звернення до Національного антикорупційного бюро України щодо повідомлення про ознаки кримінальних правопорушень за результатами проведеного аудиту ефективності використання субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для деяких категорій осіб Офіс Генеральної прокуратури листом Рахункової палати за реєстр. № 18-486 від 24.02.2021.

7.2. Поінформувати Комітет Верховної ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів про подальший стан виконання рішення до Звіту Рахункової палати України «Про результати аудиту ефективності використання субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для деяких категорій осіб» до 01 лютого 2022 року.

8. Комітету Верховної Ради України з питань бюджету при опрацюванні проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» врахувати бюджетні видатки на програми, які спрямовані на вирішення питання виплат компенсацій за житло для сімей загиблих і ветеранів, в обсязі поданому в

бюджетному запиті Міністерством у справах ветеранів України та вказаними у матеріалах до рекомендацій Комітету.

9. Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів підготувати аналітично-інформаційні матеріали центральних органів виконавчої влади щодо виконання зазначених рекомендацій для розгляду на засіданні Комітету в листопаді 2021 року та лютому 2022 року.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону України про внесення зміни до статті 73
Кодексу законів про працю України щодо встановлення святкового дня –
День Української Державності (реєстр. № 5864)

За дорученням Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. та відповідно до пункту 3 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на своєму засіданні 13 вересня 2021 року (протокол № 86) розглянув проект Закону України про внесення зміни до статті 73 Кодексу законів про працю України щодо встановлення святкового дня – День Української Державності (реєстр. № 5864), поданий Президентом України Зеленським В.О. як невідкладний.

24 серпня 2021 року Президент України Володимир Зеленський підписав Указ №423/2021 «Про День Української Державності», яким запровадив в Україні святкування щороку Дня Української Державності.

Святкування Дня Української Державності започатковане з метою утвердження спадкоємності понад тисячолітньої історії українського державотворення, спираючись на історію української державності, яка сягає своїм корінням часів заснування міста Києва та розквіту держави за часів князя Київського Володимира Великого — державотворця, який прийняттям у 988 році Християнства засвідчив цивілізаційний вибір Київської Русі, спадкоємцями якої є, зокрема, Галицько-Волинське князівство, Українська козацька держава, Українська Народна Республіка, Західноукраїнська Народна Республіка, Українська Держава, Карпатська Україна та сучасна Україна, вшановуючи пам'ять та засвідчуючи повагу до діяльності Тараса Шевченка, Миколи Костомарова, Володимира Антоновича, Михайла Драгоманова, Івана Франка, Лесі Українки, Михайла Грушевського, інших видатних представників національної еліти, а також борців за державність та незалежність України, керуючись Актом проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 року, схваленим 1 грудня 1991 року всенародним голосуванням, дбаючи про благо Вітчизни та боронячи суверенітет, територіальну цілісність і незалежність України.

За результатами обговорення законопроекту народні депутати України – члени Комітету підтримали законодавчу ініціативу спрямовану на встановлення

додаткового вихідного дня для святкування Дня Української Державності, запровадженого Президентом України В.Зеленським.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України не вбачає правових перешкод для прийняття законопроекту.

Комітет Верховної Ради України з питань свободи слова прийняв рішення рекомендувати Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів прийняти законопроект №5864 за основу та в цілому.

Міністерство економіки України підтримує ідею законопроекту, проте, у своєму висновку зазначає, що збільшення кількості святкових днів, робота в які не проводиться, призведе до зменшення загальної тривалості робочого часу протягом року, та відповідно – обсягів виконуваних робіт (послуг) і платіжних надходжень до бюджетів.

Міністерство фінансів України не заперечує щодо подальшого розгляду законопроекту.

Міністерство соціальної політики України підтримує прийняття законопроекту.

Міністерство юстиції України повідомляє про відсутність пропозицій та зауважень до законопроекту.

Український інститут національної пам'яті пропозицій до законопроекту не має. Водночас з метою збереження наявної кількості неробочих днів Інститут пропонує переглянути частину першу статті 73 Кодексу законів про працю України.

Спільний представницький орган сторони роботодавців на національному рівні та Конфедерація роботодавців України не мають зауважень та пропозицій до законопроекту.

Враховуючи вищезазначене та результати обговорення законопроекту, Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів ухвалив цей висновок і рекомендує Верховній Раді України проект Закону України про внесення зміни до статті 73 Кодексу законів про працю України щодо встановлення святкового дня – День Української Державності (реєстр. № 5864), поданий Президентом України Зеленським В.О., включити до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та прийняти за основу і в цілому.

Співдоповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено Голову Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Третякову Г.М.

Голова Комітету

Г.Третякова

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

Про доцільність включення до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України проектів законів України

- **«Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»
(реєстр. № 5583)**
- **«Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо підвищення (відновлення) соціального захисту ветеранів війни та інших осіб
(реєстр. № 5583-1)**

За дорученням Голови Верховної Ради України Д. О. Разумкова та відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, розглянувши проект Закону про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (реєстр. № 5583 від 28.05.2021 року), поданий Кабінетом Міністрів України та проект Закону про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо підвищення (відновлення) соціального захисту ветеранів війни та інших осіб» (реєстр. № 5583-1 від 16.06.2021 року), поданий народними депутатами України Королевською Н. Ю. та іншими народними депутатами України, а також висновки центральних органів виконавчої влади.

Головним комітетом із розгляду цих проектів Закону визначено Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

У даній сфері правового регулювання діють Конституція України та Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Законопроектом за реєстр. № 5583 пропонується внести зміни до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», доповнивши його новими статтями 11 щодо визначення державної політики соціального захисту ветеранів війни, її формування та реалізації, а також статтею 12 щодо визначень системи соціального захисту ветеранів війни, комплексного огляду системи соціального захисту ветеранів війни, яким органом державної влади він проводиться та періодичність його проведення.

На відміну від основного законопроекту, альтернативним проектом за реєстр. № 5583-1 пропонується:

- підвищити в 2 рази надбавки до пенсій, щомісячного довічного грошового утримання або державної соціальної допомоги (з 70% до 140% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність) та одноразової допомоги дружині (чоловіку) і дітям віком до 18 років у разі смерті (загибелі) з 5 до 10 розмірів прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, а ще й іншим особам, на яких поширюється чинність Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту":

- особам з інвалідністю внаслідок війни пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії, підвищуються: особам з інвалідністю I групи - у розмірі прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність (підвищення з 50% до 100% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність), II групи - 80 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність (підвищення з 40% до 80% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність), III групи - 60 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність (підвищення з 30% до 60% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність);

- учасникам війни, нагородженим орденами і медалями колишнього Союзу РСР за самовіддану працю і бездоганну військову службу в тилу в роки Другої світової війни, пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії, підвищуються на 30 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність (підвищення з 15% до 30% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність), іншим учасникам війни - на 20 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність (підвищення з 10% до 20% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність).

- виключити із тексту всього закону норми, які вже визнані неконституційними відповідно до Рішення Конституційного Суду № 12-р/2018 від 18.12.2018. Таким чином вилучаються положення, що пільги, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

- відновити відповідно Рішення Конституційного Суду № 12-р/2018 від 18.12.2018 (з урахуванням термінології щодо транспортних засобів, яка застосовується у Законі України «Про транспорт») учасникам війни, членам сімей загиблих, особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною право на:

безплатний проїзд автобусами міських маршрутів (крім таксі) і міським електричним транспортом, а також залізничним, морським та річним транспортом приміського сполучення та автобусами приміських і міжміських

маршрутів, у тому числі внутрірайонних, внутрі- та міжобласних незалежно від відстані та місця проживання за наявності посвідчення встановленого зразка, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду - також електронного квитка, який видається на безоплатній основі;

безплатний проїзд один раз на два роки (туди і назад) залізничним, морським, річковим (крім приміського сполучення), повітряним транспортом незалежно від наявності залізничного сполучення або проїзд один раз на рік (туди і назад) вказаними видами транспорту з 50-процентною знижкою (для учасників війни та членів сімей загиблих);

безплатний проїзд один раз на рік (туди і назад) залізничним транспортом у двомісному купе спальних вагонів швидких і пасажирських поїздів, морським та річковим транспортом у каютах 1 класу (на місцях першої категорії) експресних і пасажирських ліній, повітряним транспортом (для осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною). Порядок організації перевезень визначається Кабінетом Міністрів України.

Альтернативним проектом також додатково передбачено законодавчо встановити (збільшити) допомогу до 5 травня до таких рівнів у відсотковому значенні від прожиткового мінімуму для непрацездатних осіб:

- для осіб з інвалідністю внаслідок війни:

I групи - 270%;

II групи - 240%;

III групи - 210%;

- для осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною - 270%;

- для учасників бойових дій - 90%;

- для членів сімей загиблих і дружин (чоловіків) померлих осіб з інвалідністю внаслідок війни - 55%;

- для учасників війни - 35%.

Законопроектом реєстр. № 5583 пропонується внести зміни до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», доповнивши його новими статтями 11 щодо визначення державної політики соціального захисту ветеранів війни, її формування та реалізації, а також статтею 12 щодо визначень системи соціального захисту ветеранів війни, комплексного огляду системи соціального захисту ветеранів війни, яким органом державної влади він проводиться та періодичність його проведення.

Автори альтернативного законопроекту зазначають, що такий підхід не враховує низку рішень Конституційного Суду, зокрема Рішення № 12-р/2018 від 18.12.2018 стосовно Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Відповідно до змін, внесених Законом України «Про Державний бюджет України на 2008 рік» № 107-VI від 28.12.2007 до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», розмір грошової допомоги визначається Кабінетом Міністрів України в межах бюджетних призначень, установлених законом про Державний бюджет України.

Рішеннями Конституційного Суду України від 09.07.2007 № 6-рп/2007 та від 22.05.2008 № 10-рп/2008 визнано такими, що не відповідають Конституції України, норми законів України «Про Державний бюджет України на 2007 рік» щодо встановлення розмірів грошової допомоги, зокрема, ветеранам війни та «Про Державний бюджет України на 2008 рік» щодо виплати грошової допомоги в порядку та розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України в межах бюджетних призначень, установлених законом про Державний бюджет України.

Законом України від 28.12.2014 № 79-VIII «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин» розділ VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України було доповнено, зокрема, пунктом 26, яким надано повноваження Кабінету Міністрів України в межах бюджетних призначень, установлених законом про Державний бюджет України, визначати розміри грошової допомоги, зокрема, ветеранам війни.

Рішенням Конституційного Суду України від 27.02.2020 № 3-р/2020 окреме положення пункту 26 розділу VI Бюджетного кодексу, яким передбачено, що норми і положення статей 12–16 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» застосовуються у порядку та розмірах, установлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевого бюджетів та бюджетів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, визнано таким, що не відповідає Конституції України і втрачає чинність з дня ухвалення Конституційним Судом України цього Рішення. Таким чином, для визначення розміру разової грошової допомоги до 5 травня необхідно внести зміни до закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Зважаючи на зазначене альтернативним проектом пропонується підвищення соціального захисту осіб, на яких поширюється чинність Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»: учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, та членів їх сімей – з врахуванням низки Рішень Конституційного Суду України.

Міністерство фінансів України вважає що законопроект реєстр. № 5583-1 не відповідає положенням Бюджетного кодексу України а саме:

- статті 7 щодо дотримання принципу збалансованості, оскільки його реалізація призведе до розбалансування видатків та доходів Державного бюджету України;

- частині першій статті 27, згідно з якою розробник до законопроекту має надати фінансово-економічні розрахунки та обґрунтування щодо потреби в бюджетних коштах, необхідних для реалізації законопроекту, а також пропозиції про внесення змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення його збалансованості.

Також, всупереч частині третій статті 91 Регламенту Верховної Ради України, до законопроекту не надано фінансово-економічних обґрунтувань (включаючи відповідні розрахунки) щодо змін показників бюджету внаслідок його прийняття.

Окрім цього, альтернативний законопроект потребує узгодження з передбаченими статтею 7 Бюджетного кодексу України, принципом збалансованості та частиною третьою статті 27 цього кодексу, відповідно до якої, закони України або їх окремі положення, які впливають на показники бюджету приймаються після 15 липня року, що передує плановому, вводяться в дію не раніше початку бюджетного періоду що настає за плановим.

Міністерство соціальної політики України підтримує законопроект реєстр. № 5583 та законопроект реєстр. № 5583-1 не підтримується.

Міністерство у справах ветеранів України підтримує законопроект реєстр. № 5583 та вважає за доцільне доопрацювати законопроект реєстр. № 5583-1 з урахуванням норм, запропонованих законопроектами реєстраційний № 3222, 5089, 5105 та 5105-1.

Міністерство оборони України підтримує обидва законопроекти.

Комітет з питань бюджету, Міністерство фінансів України не мають заперечень щодо розгляду законопроекту реєстр. № 5583 та зазначає що він не суперечить законам, які регулюють бюджетні відносини.

Міністерство фінансів України не підтримує альтернативний законопроект реєстр. № 5583-1, як такий, який матиме вплив на показники бюджету на наступний рік та не відповідає положенням Бюджетного кодексу України.

Міністерство цифрової трансформації України зазначає, що законопроект реєстр. № 5583-1 потребуватиме додаткових витрат із бюджету відповідних рівнів для забезпечення перевезення осіб, яким буде надано пільги.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини підтримує обидва законопроекти.

За результатами розгляду, Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, керуючись частиною третьою статті 93 Регламенту Верховної Ради України, прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (реєстр. № 5583), поданий Кабінетом Міністрів України, та проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо підвищення (відновлення) соціального захисту ветеранів війни та інших осіб» (реєстр. № 5583-1), поданий народними депутатами України Королевською Н. Ю., Морозом В. В., Гнатенком В. С. та іншими народними депутатами України, включити до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

А також, відповідно до статті 114 Регламенту Верховної Ради України Комітет рекомендував Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх

соціального захисту» (реєстр. № 5583), поданий Кабінетом Міністрів України, прийняти за основу, та проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо підвищення (відновлення) соціального захисту ветеранів війни та інших осіб» (реєстр. № 5583-1), поданий народними депутатами України Королевською Н. Ю., Морозом В. В., Гнатенком В. С. та іншими народними депутатами України, відхилити.

Співдоповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено Голову Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Третякову Г.М.

Проекти Постанов Верховної Ради України додаються.

Голова Комітету

Г. Третякова

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону України про внесення змін до
деяких законів України щодо застосування праці іноземців та
осіб без громадянства в Україні
(реєстр. № 5795)**

За дорученням Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. та відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів розглянув на своєму засіданні 13 вересня 2021 року (протокол № 86) проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо застосування праці іноземців та осіб без громадянства в Україні (реєстр. № 5795 від 16.07.2021), поданий Кабінетом Міністрів України, і зазначає наступне.

Законопроектом вносяться зміни до законів України “Про зайнятість населення” та “Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства”, якими пропонується:

- удосконалити підстави видачі, відмови у видачі або продовження дії дозволів на застосування праці іноземців та осіб без громадянства;
- встановити рівні умови оплати праці як для громадян України, так і для іноземців та осіб без громадянства, що перебувають в Україні на законних підставах;
- створити правове підґрунтя для застосування праці іноземців та осіб без громадянства, які перебувають в Україні для навчання у навчальних закладах України.

Також законопроектом пропонується удосконалити положення щодо переліку документів, які подаються роботодавцями для отримання або продовження дії дозволів на застосування праці окремих категорій іноземних працівників, спростити доступ до зазначеної адміністративної послуги та передбачити можливість її отримання будь-яким зручним для роботодавця способом.

Зокрема, роботодавець може подати заяву та документи про отримання дозволу, через:

- електронний кабінет роботодавця на офіційному веб-сайті територіального органу центрального органу виконавчої влади;
- центр надання адміністративних послуг;
- Єдиний державний вебпортал електронних послуг.

Крім того, пропонується врегулювати питання щодо безкоштовної видачі дублікату дозволу у випадках втрати чи пошкодження раніше виданого дозволу, термін дії якого не закінчився.

Одночасно пропонується посилити контроль за додержанням законодавства у цій сфері, створити механізми захисту національного ринку праці та його регулювання в частині залучення іноземної робочої сили.

Встановлюється загальний перелік іноземців та осіб без громадянства, для працевлаштування яких роботодавець має отримувати дозвіл та виключає з Закону України “Про зайнятість населення” особливі категорії іноземців та осіб без громадянства, які претендують на працевлаштування.

Водночас законопроектом пропонується передбачити, що дозвіл видається на роботу окрім визначених категорій іноземців, також іноземним найманим працівникам, іноземцям та особам без громадянства, які прибули в Україну з метою навчання.

Уточнюється перелік документів, які роботодавець подає для отримання дозволу.

Збільшується розмір сплати за отримання дозволу:

- від 1 року до 3 років – з 6 до 10 прожиткових мінімумів для працездатних осіб;
- від 6 місяців до 1 року – з 4 до 5 прожиткових мінімумів для працездатних осіб;
- для дозволів, що видаються на строк до 6 місяців – з 2 до 3 прожиткових мінімумів для працездатних осіб.

Конкретизується перелік іноземних осіб та осіб без громадянства отримання дозволу на яких здійснюється безоплатно.

Уточнюються строки розгляду заяв про видачу, продовження дії або внесення змін до дозволу.

Крім того, проектом передбачено порядок оскарження відповідних рішень територіальних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері зайнятості населення.

Уточнюється порядок оприлюднення на офіційному веб-сайті рішень територіальних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері зайнятості населення.

Чітко виписується порядок обміну інформацією про відповідні дозволи між державними органами.

Реалізація положень законопроекту, на думку авторів створить рівні умови оплати праці та сприятиме можливості легального працевлаштування; забезпечить попит на роботу з числа іноземців та осіб без громадянства;

зменшить навантаження на фонд оплати праці; забезпечить можливість безкоштовно отримати дублікат відповідного дозволу у разі його втрати чи пошкодження; підвищить сервісне обслуговування під час отримання адміністративних послуг; збільшить надходження до Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття від видачі, продовження дії дозволів; підвищить контроль за застосуванням законодавства у цій сфері.

Водночас, Комітет звертає увагу на висловлені в ході засідання зауваження Спільного представницького органу сторони роботодавців на національному рівні. Зокрема, було зазначено наступне:

- безпідставно збільшується розмір плати за отримання дозволу без будь-якого техніко-економічного обґрунтування. Згадане збільшить навантаження на суб'єктів господарювання і не сприятиме подальшій дерегуляції дозвільної системи та зниження регуляторного навантаження на суб'єктів господарювання. Пропонується залишити розміри плати за отримання дозволу;

- строк видачі дозволу для іноземних громадян-найбільш затребуваних категорій, а саме, іноземних високооплачуваних професіоналів, засновників та/або учасників, та/або бенефіціарів (контролерів) юридичної особи створеної в Україні, іноземних ІТ-професіоналів зменшується з трьох років до одного року. Пропонується залишити в діючій редакції;

- безпідставно обмежується робота за сумісництвом одним роботодавцем. Відповідно до КЗпП України умови роботи за сумісництвом, у т.ч. обмеження роботи за сумісництвом визначаються Урядом і поширюються виключно на працівників державних підприємств, установ, організацій тощо.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловлює свої зауваження до законопроекту.

Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України зазначений законопроект за результатами розгляду у першому читанні прийняти за основу.

Міністерство економіки України підтримує прийняття законопроекту.

Міністерство соціальної політики України, Міністерство юстиції України, Міністерство закордонних справ, Державна міграційна служба України не мають зауважень та пропозицій до законопроекту.

Міністерство фінансів України прийняття законопроекту підтримує та зазначає, що реалізація законопроекту не потребуватиме фінансових витрат з Державного бюджету України та не суперечить законам, що регулюють бюджетні відносини, та бюджетному кодексу України.

Державний центр зайнятості підтримує прийняття законопроекту.

Державна прикордонна служба України підтримує законопроект із зауваженнями.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини законопроект підтримує.

Спільний представницький орган сторони роботодавців на національному рівні надає свої зауваження до законопроекту.

Враховуючи вищезазначене та результати обговорення законопроекту, Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів ухвалив цей висновок і рекомендує Верховній Раді України вказаний проект Закону України включити до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за результатами розгляду у першому читанні проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо застосування праці іноземців та осіб без громадянства в Україні (реєстр.№ 5795), поданий Кабінетом Міністрів України, прийняти за основу.

Співдоповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено Голову Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Третякову Г.М.

Проект постанови Верховної Ради України додається.

Голова Комітету

Г.Третякова

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

ВИСНОВОК

щодо проектів законів України про внесення зміни до статті 1 Закону України "Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування" щодо звільнення від сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування при першій державній реєстрації деяких транспортних засобів спеціального та спеціалізованого призначення (реєстр. № 5209 від 05.03.2021), про внесення зміни до пункту 7 статті 1 Закону України "Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування" щодо звільнення від сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування при першій державній реєстрації деяких транспортних засобів спеціального та спеціалізованого призначення (реєстр. № 5209-1 від 16.03.2021), про внесення зміни до статті 1 Закону України "Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування" щодо звільнення від сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування деяких транспортних засобів спеціального та спеціалізованого призначення, а також при набутті права власності на легкові автомобілі особами з інвалідністю, сім'ями з дітьми з інвалідністю, багатодітними сім'ями, прийомними сім'ями та дитячими будинками сімейного типу" (реєстр. № 5209-2 від 25.03.2021)

За дорученням Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. та відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів розглянув на своєму засіданні 13 вересня 2021 року (протокол № 86) проекти законів України про внесення зміни до статті 1 Закону України "Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування" щодо звільнення від сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування при першій державній реєстрації деяких транспортних засобів спеціального та спеціалізованого призначення (реєстр. № 5209 від 05.03.2021), поданий народними депутатами України Мінько С.А., Загороднім Ю.І. та іншими народними депутатами України; про внесення зміни до пункту 7 статті 1 Закону України "Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування" щодо звільнення від сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування при

першій державній реєстрації деяких транспортних засобів спеціального та спеціалізованого призначення (реєстр. № 5209-1 від 16.03.2021), поданий народними депутатами України Тимошенко Ю.В., Цимбалюком М.М. та іншими народними депутатами України; про внесення зміни до статті 1 Закону України "Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування" щодо звільнення від сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування деяких транспортних засобів спеціального та спеціалізованого призначення, а також при набутті права власності на легкові автомобілі особами з інвалідністю, сім'ями з дітьми з інвалідністю, багатодітними сім'ями, прийомними сім'ями та дитячими будинками сімейного типу" (реєстр. № 5209-2 від 25.03.2021) поданий народними депутатами України Королевською Н.Ю., Морозом В.В. та іншими народними депутатами України, і зазначає наступне.

Законопроектами № 5209, 5209-1, 5209-2 пропонується внести зміни до статті 7 Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування», а саме, розширити коло платників збору, які звільняються від сплати при першій державній реєстрації деяких транспортних засобів.

Законопроектом № 5209 передбачено звільнити від сплати збору на державне пенсійне страхування органи державної влади, органи місцевого самоврядування, юридичних осіб публічного права на здійснення першої державної реєстрації деяких транспортних засобів спеціального та спеціалізованого призначення (рятувальні транспортні засоби, санітарні транспортні засоби, автомобілі швидкої допомоги, транспортні засоби для перевезення пацієнтів, поліцейські автомобілі, транспортні засоби для перевезення в'язнів, транспортні засоби служб соціальної допомоги).

Альтернативним законопроектом № 5209-1 передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, а також сім'ї з дітьми з інвалідністю не будуть сплачувати збір при набутті права на автомобілі швидкої допомоги та шкільні автобуси.

В проекті закону № 5209-2 містять аналогічні норми, а саме, звільнення від сплати збору при набутті права власності на легкові автомобілі особами з інвалідністю, сім'ями з дітьми з інвалідністю, багатодітними сім'ями, прийомними сім'ями та дитячими будинками сімейного типу, набуття органами державної влади, органами місцевого самоврядування, юридичними особами публічного права у власність автомобілів швидкої допомоги, санітарних транспортних засобів, транспортних засобів для перевезення пацієнтів, транспортних засобів служб соціальної допомоги та шкільних автобусів згідно з Національним класифікатором "Єдиний закупівельний словник" ДК 021:2015.

На думку авторів законопроектів, реалізація положень забезпечить зменшення витрат органів державної влади на здійснення першої державної реєстрації деяких транспортних засобів, а також розширення коло осіб, які звільняються від сплати збору на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, що в свою чергу призведе до перерозподілу фінансових ресурсів на

інші суспільно-значущі потреби, сприятиме підвищенню рівня надання медичної допомоги, доставки дітей до школи, особливо у сільській місцевості, та підвищення рівня соціального захисту сімей з дітьми з інвалідністю, багатодітних сімей, дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей.

Кошти, що надходять від сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування, зокрема з операцій з купівлі легкових автомобілів, є джерелом формування коштів загального фонду державного бюджету і використовуються для фінансування соціальних зобов'язань держави.

Звільнення окремих категорій платників від сплати цього збору призведе до зменшення надходжень до Державного бюджету України.

За інформацією Міністерства соціальної політики України, у 2020 році до Державного бюджету України від сплати збору при набутті права власності на легкові автомобілі надійшло 4,5 млрд.грн, у січні – березні 2021 року – 1,2 млрд.грн.

Окрім того, відповідно до частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України та частини третьої статті 91 Регламенту Верховної Ради України до проектів Законів, прийняття яких призведе до зміни показників бюджету, суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Однак такого обґрунтування до жодного законопроекту не надано.

Міністерство соціальної політики України підтримує законопроекти за умови доопрацювання, а саме, передбачення норми щодо встановлення періоду (наприклад, 10 років), упродовж якого особи з інвалідністю, сім'ї з дітьми з інвалідністю можуть придбати легкові автомобілі без сплати збору.

Міністерство фінансів України, Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України не підтримують прийняття зазначених законопроектів.

Міністерство юстиції України висловило зауваження та пропозиції до законопроектів.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини підтримує прийняття законопроекту № 5209-2 за умови врахування зауваження, а саме «в абзаці другому розділу першого проекту закону № 5209-2 після слів «багатодітним сім'ям,» додати слова «опікунам, піклувальникам, які мають на вихованні більше трьох дітей».

Комітет Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування зауважує, що з 1 січня 2018 року пропуск на митну територію України з метою вільного обігу та першу реєстрацію в Україні транспортних засобів як вироблених в Україні, так і ввезених на митну територію України, нових і таких, що були в користуванні, здійснюється за умови їх відповідності екологічним нормам не нижче рівня «ЄВРО-6», а також пропонує звільнити від сплати збору осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету зазначає, що законопроекти матимуть вплив на показники бюджету (може призвести до зменшення доходів загального фонду державного бюджету від збору на обов'язкове державне пенсійне страхування, а також може призвести до економії видатків бюджетів у разі закупівлі визначених законопроектом транспортних засобів). У разі прийняття відповідного закону він має вводитися в дію відповідно до вимог частини третьої статті 27 Бюджетного кодексу України.

Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу визнав положення зазначених законопроектів такими, що регулюються національним законодавством країн-членів Європейського Союзу та не підпадають під дію міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Комітет Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури рекомендує прийняти проект Закону «Про внесення зміни до статті 1 Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» щодо звільнення від сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування при першій державній реєстрації деяких транспортних засобів спеціального та спеціалізованого призначення», реєстр. №5209 від 05.03.2021р., поданий народними депутатами України Мінком С. та іншими в першому читанні за основу, та при підготовці до другого читання врахувати перелік осіб, які не є платниками збору на обов'язкове державне пенсійне страхування, пропонувані альтернативними законопроектами реєстр.№5209-1 та реєстр.№5209-2, при цьому законопроекти реєстр.№5209-1 та реєстр.№5209-2 - відхилити.

За результатами розгляду та обговорення проектів законів України про внесення зміни до статті 1 Закону України "Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування" щодо звільнення від сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування при першій державній реєстрації деяких транспортних засобів спеціального та спеціалізованого призначення (реєстр. № 5209 від 05.03.2021), поданий народними депутатами України Мінко С.А., Загороднім Ю.І. та іншими народними депутатами України; про внесення зміни до пункту 7 статті 1 Закону України "Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування" щодо звільнення від сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування при першій державній реєстрації деяких транспортних засобів спеціального та спеціалізованого призначення (реєстр. № 5209-1 від 16.03.2021), поданий народними депутатами України Тимошенко Ю.В., Цимбалюком М.М. та іншими народними депутатами України; про внесення зміни до статті 1 Закону України "Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування" щодо звільнення від сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування деяких транспортних засобів спеціального та спеціалізованого призначення, а також при набутті права власності на легкові автомобілі особами з інвалідністю, сім'ями з дітьми з інвалідністю, багатодітними сім'ями, прийомними сім'ями та дитячими будинками сімейного типу" (реєстр.№ 5209-2 від 25.03.2021) поданий народними депутатами України Қоролевською Н.Ю., Морозом В.В. та іншими народними

депутатами України, Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів **в и р і ш и в:**

керуючись вимогами частини першої, пункту 3 частини другої статті 94 Регламенту Верховної Ради України внести пропозицію Голові Верховної Ради України Разумкову Д.О. про повернення зазначених законопроектів суб'єктам права законодавчої ініціативи без включення до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України.

Голова Комітету

Г.Третьякова

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про зайнятість населення» (реєстр. № 5262)

Відповідно до статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» та доручення Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на своєму засіданні 13 вересня 2021 року (Протокол № 86) розглянув проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про зайнятість населення» (реєстр. № 5262), поданий народним депутатом України Заремським М.В.

Законопроектом пропонується доповнити Закон України «Про зайнятість населення» новою статтею 47-2 «Стимулювання роботодавців з працевлаштування безробітних», якою передбачити здійснення територіальним органом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, відшкодування роботодавцям, які приймають на роботу осіб, які були зареєстровані як безробітні, протягом трьох місяців у таких розмірах:

- 30% заробітної плати осіб, якщо на момент працевлаштування таким особам не виповнилось 25 років;
- 20% заробітної плати – у випадку працевлаштування інших осіб.

На думку автора законопроекту, впровадження передбачених ним змін стимулюватиме роботодавців до створення нових робочих місць та офіційного оформлення працівників, що, в свою чергу, дозволить підвищити рівень бюджетних надходжень.

Міністерство юстиції України, Державний центр зайнятості, Спільний представницький орган репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні у своїх висновках щодо проекту Закону зауважили, що законопроектом не визначено джерело фінансування відшкодування заробітної плати.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету, Міністерство фінансів України та Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України зазначили, що реалізація законопроекту, очевидно, потребуватиме додаткових видатків з Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. Зважаючи на останні тенденції до

зростання видатків Фонду, додаткове навантаження може поставити під сумнів вчасне виконання Фондом уже покладених на нього функцій. Крім цього, імовірний дефіцит коштів Фонду на здійснення виплат може потребувати додаткових видатків з Державного бюджету України на надання фінансової допомоги Фонду.

Водночас, у пояснювальній записці до законопроекту зазначається, що станом на дату подання законопроекту не потребує додаткових видатків з Державного бюджету України.

Таким чином, всупереч вимогам частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України та частини третьої статті 91 Регламенту Верховної Ради України суб'єктом права законодавчої ініціативи не надано до законопроекту фінансово-економічного обґрунтування та пропозиції змін до законодавчих актів щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

Враховуючи зазначене та керуючись вимогами частини першої, пункту 3 частини другої статті 94 Регламенту Верховної Ради України за результатами розгляду Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів ухвалив висновок звернутися до Голови Верховної Ради України з пропозицією про повернення проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про зайнятість населення» (реєстр. № 5262), поданого народним депутатом України Заремським М.В., суб'єкту права законодавчої ініціативи без його включення до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та без розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України.

Голова Комітету

Г.М.Третьякова

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону України
про внесення змін до пункту 2 розділу XV «Прикінцеві положення» Закону
України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо
витрат на виплату і доставку пільгових пенсій, які призначені
на пільгових умовах для працівників зони відчуження
і зони безумовного (обов'язкового) відселення
(реєстр. № 5348 від 08.04.2021)**

За дорученням Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. та відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів розглянув на своєму засіданні 13 вересня 2021 року (протокол № 86) проект Закону України про внесення змін до пункту 2 розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо витрат на виплату і доставку пільгових пенсій, які призначені на пільгових умовах для працівників зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення (реєстр. № 5348 від 08.04.2021), поданий народним депутатом України Королевською Н.Ю. та іншими народними депутатами України, і зазначає наступне.

Законопроектом пропонується звільнити підприємства та організації від обов'язку відшкодувати Пенсійному фонду фактичні витрати на виплату і доставку пенсій за віком на пільгових умовах, призначених особам на підставі роботи у зоні відчуження або у зоні безумовного (обов'язкового) відселення.

Покриття витрат на виплату і доставку пільгових пенсій зазначених осіб до досягнення ними пенсійного віку пропонується здійснювати за рахунок коштів Державного бюджету України.

Крім того, пропонується запровадити механізм розстрочення заборгованості підприємств та організацій з відшкодування фактичних витрат на виплату і доставку пільгових пенсій, за заявою страхувальника на 60 календарних місяців. При цьому, передбачено списання органами Пенсійного фонду України із підприємств і організацій сум накладених

(нарахованих) та несплачених штрафів та пені на суми заборгованості зі сплати внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування у разі погашення ними заборгованості із сплати таких внесків протягом року з дня набрання чинності цим законом. В свою чергу, на суму списаної заборгованості цих підприємств і організацій списуватиметься заборгованість Пенсійного фонду України за позиками, наданими за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку, шляхом віднесення усіх сум на взаєморозрахунки з бюджетом з подальшим відновленням єдиного казначейського рахунку в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Реалізація запропонованих змін, на думку авторів законопроекту, спрямована на удосконалення діючого механізму покриття витрат на виплату і доставку пенсій, призначених на пільгових умовах для працівників зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення.

Разом з тим, слід зауважити, що запропонований у законопроектах підхід не є системним та комплексним, оскільки не вирішує проблему фінансування пільгових пенсій для всіх категорій пенсіонерів, яким призначаються пенсії за віком на пільгових умовах достроково.

Водночас, Міністерство фінансів України зауважує, що звільнення окремих підприємств від необхідності відшкодування витрат Пенсійному фонду з виплати пільгових пенсій та перекладання на Державний бюджет України цих витрат вимагатиме вишукання додаткових коштів з державного бюджету, а також призведе до масових звернень підприємств інших галузей щодо перегляду порядку такого відшкодування.

Крім того, зміну механізму відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій шляхом підвищення ставок єдиного соціального внеску для роботодавців та механізм розстрочення сум заборгованості з відшкодування пільгових пенсій передбачено проектом Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо накопичувальної професійної пенсійної системи» (реєстр. № 4408 від 20.11.2020), внесеним Кабінетом Міністрів України, а також альтернативним до нього проектом Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збалансування пенсійної системи (реєстр. № 4408-1 від 03.12.2020), внесеним народним депутатом України Гривком С.Д. та іншими народними депутатами України.

Щодо списання заборгованості по сумах накладених (нарахованих) та несплачених штрафів та пені, а також сумах штрафів та пені, які підлягають нарахуванню на суми заборгованості зі сплати внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, зазначаємо, що реалізація зазначеної пропозиції суперечитиме принципам загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, які, зокрема, передбачають рівноправність застрахованих осіб у частині отримання пенсійних виплат та виконання обов'язків стосовно сплати страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Водночас надання

можливості списання такої заборгованості не гарантує, що у майбутньому платник знову не буде її нараховувати.

При цьому, списання заборгованості Пенсійного фонду України за позиками, наданими за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку на суму списаної заборгованості підприємствам (організаціям) за штрафними санкціями по сплаті внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, призведе до втрат державного бюджету і погіршуватиме ліквідність єдиного казначейського рахунку.

Також, законопроект не відповідає вимогам статті 27 Бюджетного кодексу України та статті 91 Регламенту Верховної Ради України в частині надання суб'єктом права законодавчої ініціативи фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки) та пропозицій щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету прийняв рішення, що законопроект матиме вплив на показники бюджету (збільшуючи витрати державного бюджету, у тому числі для Пенсійного фонду України, та зумовлюючи втрати державного бюджету). У разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2021 року він має вводитись в дію не раніше 1 січня 2022 року, а після 15 липня 2021 року - не раніше 1 січня 2023 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону).

Комітет Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування рекомендує прийняти законопроект за основу.

Міністерство соціальної політики України, Міністерство фінансів України не підтримують законопроект.

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України вважає, що прийняття законопроекту можливе у разі вишукання коштів для його реалізації.

Пенсійний фонд України висловлює ряд зауважень до законопроекту.

Державне агентство України з управління зоною відчуження зазначає, що Пенсійний фонд України регулярно звертається до суду з позовами про стягнення заборгованості з відшкодування витрат на виплату та доставку пільгових пенсій, які задовольняються у повному обсязі. Оскільки підприємства не мають відповідних коштів для задоволення позовних вимог, Пенсійний фонд звертається до органів державної виконавчої служби для примусового виконання зазначених рішень, на підставі чого відбувається арешт рахунків підприємств, що може призвести до повної зупинки виконання програми підтримки екологічно безпечного стану у зоні відчуження, ставить під загрозу належне забезпечення ядерної і радіаційної безпеки під час виконання робіт з дострокового зняття з експлуатації енергоблоків ДСП «Чорнобильська АЕС», а також належну експлуатацію нового безпечного конфаймента, сховища відпрацьованого ядерного палива 2, заводу з переробки рідких радіоактивних відходів, що передбачено міжнародними договорами.

Настання вищеперелічених наслідків, на думку агенства, становить загрозу національній безпеці України в частині неконтрольованого розповсюдження радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи за межі зони відчуження природним і техногенним шляхами.

За результатами розгляду та обговорення проекту Закону України про внесення змін до пункту 2 розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо витрат на виплату і доставку пільгових пенсій, які призначені на пільгових умовах для працівників зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення (реєстр. № 5348 від 08.04.2021), Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів **в и р і ш и в:**

керуючись вимогами частини першої, пункту 3 частини другої статті 94 Регламенту Верховної Ради України внести пропозицію Голові Верховної Ради України Разумкову Д.О. про повернення зазначеного законопроекту суб'єктам права законодавчої ініціативи без його включення до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України.

Голова Комітету

Г. Третьякова

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо підвищення розміру пенсій особам, які працювали в колгоспах, сільськогосподарських кооперативах, фермерських господарствах та сільськогосподарських підприємствах (організаціях) (реєстр. № 4282 від 29.10.2020)

За дорученням Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. та відповідно до статей 93, 108, 114 Регламенту Верховної Ради України, Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів розглянув на своєму засіданні 13 вересня 2021 року (протокол № 86) проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо підвищення розміру пенсій особам, які працювали в колгоспах, сільськогосподарських кооперативах, фермерських господарствах та сільськогосподарських підприємствах (організаціях) (реєстр. № 4282 від 29.10.2020), поданий народними депутатами України Тимошенко Ю.В., Цимбалюком М.М., і зазначає наступне.

Поданим законопроектом пропонується з 1 січня 2021 року встановити мінімальний розмір пенсії для осіб, які пропрацювали в колгоспах, сільськогосподарських кооперативах, фермерських господарствах і сільськогосподарських підприємствах (організаціях), не менш як 10 років чоловіки та 7 років жінки, у розмірі 80 відсотків заробітної плати (доходу) застрахованої особи, визначеної відповідно до статті 40 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», з якої обчислюється пенсія, але не менше фактичного розміру прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Крім того, за кожний повний рік стажу такої роботи пропонується додатково зараховувати до страхового стажу по пів року.

Законопроект також передбачає проведення перерахунків пенсій, призначених до 1 січня 2021 року, з урахуванням зазначених змін.

Реалізація законодавчої пропозиції, на думку авторів, спрямована на

підвищення рівня соціального захисту осіб, які працювали в колгоспах, сільськогосподарських кооперативах, фермерських господарствах і сільськогосподарських підприємствах (організаціях).

Разом з тим, необхідно зауважити наступне. Пропозиція про запровадження нових пільг щодо обчислення страхового стажу та мінімального розміру пенсії не узгоджуються з принципами загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, зокрема, щодо рівноправності застрахованих осіб стосовно отримання пенсійних виплат та виконання обов'язків із сплати страхових внесків, диференціації розмірів пенсій залежно від тривалості страхового стажу та розміру заробітної плати (доходу). Наявність існуючих на цей час пільг у солідарній пенсійній системі пояснюється збереженням ряду норм колишнього пенсійного законодавства з метою недопущення звуження змісту і обсягу прав і свобод громадян. Встановлення нових пільгових умов, норм, порядку пенсійного забезпечення, відмінних від загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, для окремих категорій пенсіонерів сприятиме поглибленню диспропорцій та порушенню соціальної справедливості у системі пенсійного забезпечення.

Створення додаткових преференцій окремим категоріям осіб не відповідає основним напрямам пенсійного реформування, зокрема, забезпеченню рівноправності громадян у пенсійній системі шляхом запровадження єдиних правил призначення пенсій та уніфікації пенсійного законодавства.

Необхідно враховувати також об'єктивну залежність підвищення розміру мінімальної пенсії від загального рівня доходів громадян та рівня мінімальної заробітної плати у країні. Рівень пенсійного забезпечення та наповнюваності бюджету Пенсійного фонду знаходиться у безпосередній залежності від рівня заробітних плат і сплачуваних страхових внесків. Саме розмір єдиного внеску забезпечує реалізацію прав застрахованих осіб на отримання страхових виплат (послуг) за діючими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування, до яких відносяться пенсії за віком, по інвалідності, у зв'язку з втратою годувальника тощо. При цьому, мінімальний розмір єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування розраховується виходячи з розміру мінімальної заробітної плати.

Стосовно пропозиції встановити мінімальний розмір пенсії на рівні фактичного розміру прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, слід також зазначити, що згідно із статтею 5 Основ законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування одним із принципів державного соціального страхування громадян України є забезпечення рівня життя, не нижчого за прожитковий мінімум, встановлений законом, шляхом надання пенсій, інших видів соціальних виплат та допомоги, які є основним джерелом існування.

Відповідно до статті 6 Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» базовим державним соціальним

стандартом є прожитковий мінімум, встановлений законом, на основі якого визначаються державні соціальні гарантії та стандарти у сферах доходів населення, житлово-комунального, побутового, соціально-культурного обслуговування, охорони здоров'я та освіти.

При цьому, частина третя статті 4 Закону України «Про прожитковий мінімум» передбачає, що прожитковий мінімум на одну особу, а також окремо для тих, хто відноситься до основних соціальних і демографічних груп населення, щороку затверджується Верховною Радою України в законі про Державний бюджет України на відповідний рік.

Водночас, згідно із статтею 5 цього Закону Міністерство соціальної політики України щомісяця розраховує фактичний розмір прожиткового мінімуму на одну особу, а також окремо для тих, хто відноситься до основних соціальних і демографічних груп населення з метою спостереження за динамікою рівня життя в Україні на основі статистичних даних про рівень споживчих цін.

Отже, запропоноване у законопроекті положення є неоднозначним, допускає неузгодженості між нормативно-правовими актами.

Міністерство фінансів України надає висновок, що реалізація законопроекту вплине на видаткову частину Державного бюджету України та бюджету Пенсійного фонду України, оскільки призведе до збільшення дефіциту бюджету Фонду, який відповідно до чинного законодавства покривається за рахунок коштів державного бюджету. Прийняття законопроекту потребуватиме вишукання додаткових видатків з державного бюджету, які не будуть забезпечені фінансовим ресурсом. Реальні джерела покриття таких видатків розробником не визначені. Міністерство фінансів також зауважує, що запропоновані зміни порушують вимоги статті 27 Бюджетного кодексу України в частині надання суб'єктом права законодавчої ініціативи фінансово-економічного обґрунтування, подання пропозицій змін до законодавчих актів щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету та терміну набрання чинності.

За розрахунками авторів законопроекту, додаткові видатки на реалізацію поданого нормативно-правового акта становитимуть 54,3 млрд грн на 2021 рік. Водночас, суб'єкти законодавчої ініціативи у пояснювальній записці до законопроекту зазначають, що реалізація проекту акта може бути забезпечена за рахунок недопущення укриття податків і зборів у тіньовому секторі економіки та офшорних зонах, що дасть можливість на першому етапі збільшити надходження до зведеного бюджету та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування у 2021 році у сумі понад 302,8 млрд грн.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України в цілому погоджується з необхідністю підвищення рівня соціальної захищеності працівників сільськогосподарських підприємств. Разом з тим, висловлює щодо змісту проекту ряд зауважень.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету прийняв рішення, що законопроект має вплив на показники бюджету (збільшуючи витрати державного бюджету, у тому числі для Пенсійного фонду України). У разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2021 року він має вводитись в дію не раніше 1 січня 2022 року, а після 15 липня 2021 року - не раніше 1 січня 2023 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону).

Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу визнав положення законопроекту такими, що не підпадають під дію міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Міністерство фінансів України, Міністерство соціальної політики України, Пенсійний фонд України не підтримують законопроект.

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України висловлює ряд зауважень до законопроекту.

Спільний представницький орган сторони репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні відзначає необхідність підвищення рівня пенсійного забезпечення для всіх категорій пенсіонерів, незалежно від місця їх роботи, та вважає, що законопроект потребує доопрацювання.

Враховуючи викладене, Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів ухвалив цей висновок і прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо підвищення розміру пенсій особам, які працювали в колгоспах, сільськогосподарських кооперативах, фермерських господарствах та сільськогосподарських підприємствах (організаціях) (реєстр. № 4282 від 29.10.2020), поданий народними депутатами України Тимошенко Ю.В., Цимбалюком М.М., включити до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання і, керуючись пунктом третім частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, за наслідками розгляду в першому читанні повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Співдоповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання від Комітету визначено Голову Комітету Третякову Галину Миколаївну.

Голова Комітету

Г. Третякова

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

В И С Н О В О К

**щодо включення до порядку денного шостої сесії
Верховної Ради України дев'ятого скликання проекту Закону України
про внесення змін до деяких законів України з метою соціального захисту
осіб, які отримали профілактичне щеплення (вакцинацію) проти
інфекційних хвороб
(реєстр. № 5484)**

За дорученням Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. та відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів розглянув на своєму засіданні 13 вересня 2021 року (протокол № 86) проект Закону України про внесення змін до деяких законів України з метою соціального захисту осіб, які отримали профілактичне щеплення (вакцинацію) проти інфекційних хвороб (реєстр. № 5484), поданий народними депутатами України Тимошенко Ю.В., Цимбалюком М.М. та іншими народними депутатами України, а також висновки центральних органів виконавчої влади, Пенсійного фонду України та Фонду соціального страхування України, і зазначає наступне.

Законопроектом № 5484 пропонується доповнити Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб» (далі - Закон № 1645) положеннями щодо запровадження нового виду державного соціального страхування - загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок захворювання на інфекційну хворобу, проти якої було проведене профілактичне щеплення та на хвороби, викликані поствакцинальними ускладненнями (далі - державному страхуванню вакцинованих осіб), визначивши Фонд соціального страхування страховиком за цим видом страхування.

Передбачається, що за винятками, визначеними в частині третій запропонованої редакції статті 41 до Закону № 1645, державне соціальне страхування поширюватиметься на вакцинованих осіб незалежно від їхнього віку та/або наявності страхового стажу згідно із Законом України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі - Закон № 1105) та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» відповідно до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі - Закон № 2464).

Законопроектом визначено перелік страхових випадків:

а) захворювання на інфекційну хворобу проти якої була проведена вакцинація та/або на інші хвороби, спричинені поствакцинальними ускладненнями (у тому числі тих, що призводять до постійної або тимчасової втрати працездатності), протягом строку від дня вакцинації до дня, в якому закінчується строк дії імунної відповіді, встановлений для відповідного медичного імунобіологічного препарату (вакцини);

б) переривання вагітності внаслідок захворювання на інфекційну хворобу проти якої була проведена вакцинація та/або на інші хвороби, спричинені поствакцинальними ускладненнями, протягом будь-якого строку вагітності вакцинованої особи незалежно від строку дії імунної відповіді, встановленого для відповідного медичного імунобіологічного препарату (вакцини), та/або перинатальної смерті плоду (дитини) внаслідок таких захворювань вагітної особи або дитини;

в) інвалідності внаслідок захворювання на інфекційну хворобу проти якої була проведена вакцинація та/або на інші хвороби, спричинені поствакцинальними ускладненнями, протягом строку від дня вакцинації до дня, в якому закінчується строк дії імунної відповіді, встановлений для відповідного медичного імунобіологічного препарату (вакцини), незалежно від ступеню втрати здоров'я (професійної працездатності) та дати проведення медико – соціальної експертизи;

г) смерті внаслідок захворювання на інфекційну хворобу проти якої була проведена вакцинація та/або на інші хвороби, спричинені поствакцинальними ускладненнями, якщо дата смерті або її державна реєстрація припадають на період від дня вакцинації до дня, в якому закінчується строк дії імунної відповіді, встановлений для відповідного медичного імунобіологічного препарату (вакцини).

Також законопроектом передбачено періоди страхування ризиків, строки призначення та надання страхових виплат.

При цьому розмір щомісячної періодичної страхової виплати становить:

а) для працездатних осіб, які на дату вакцинації отримували дохід як заробітна плата (інші подібні доходи) відповідно до умов трудового або цивільно-правового договору та/або як самозайнята особа чи підприємець, - 100 відсотків від розміру задекларованої середньомісячної заробітної плати (інших подібних доходів), на яку нараховувався єдиний внесок в якому була проведена вакцинація, але не менше мінімального місячного розміру заробітної плати, встановленого на дату страхової виплати;

б) для працездатних осіб, які не підпадають під визначення пункту «а» цієї частини, та непрацездатних осіб, - 100 відсотків від сум періодичних державних соціальних допомог.

Розміри одноразових страхових виплат становлять від 20 до 350 прожиткових мінімумів, установлених законодавством для працездатної особи в залежності від страхового випадку.

Передбачено також порядок відшкодування Фонду соціального страхування на надання страхових виплат, а також витрат Державного та місцевих бюджетів

на лікування та реабілітацію осіб, щеплених (вакцинованих) приватними закладами охорони здоров'я.

Крім того, автори законопроекту пропонують посилити юридичну відповідальність посадових та службових осіб, які допустили реєстрацію неякісних (неефективних, небезпечних) медичних імунобіологічних препаратів (вакцин) або порушили правила їх зберігання, транспортування або застосування, зокрема шляхом відшкодування завданих збитків.

З метою забезпечення соціального захисту осіб, які отримали профілактичне щеплення (вакцинацію) проти інфекційних хвороб, пропонується внести зміни до низки інших законів України.

На думку авторів законопроекту, його прийняття та реалізація сприятиме запровадженню соціальних стимулів для збільшення числа вакцинованих осіб з метою досягнення колективного імунітету в Україні, що, у свою чергу, призведе до різкого зменшення навантаження на національну систему охорони здоров'я та рівня летальності населення, а також призведе до швидкого економічного відновлення найбільш постраждалих галузей (у сфері туризму, торгівлі, комунікаційної інфраструктури, освіти, культури тощо). У результаті прийняття Закону НСЗУ зможе спрямувати зекономлені кошти на поліпшення якості медичних послуг, фінансування складних операцій, у тому числі за кордоном, проведення профілактичних щеплень, розбудови системи сімейних лікарів та дитячих клінік, а в разі запровадження системи персоніфікованого державного медичного страхування – також на розбудову її інфраструктури.

Разом з тим, слід зауважити наступне. При розгляді законодавчої ініціативи необхідно враховувати, що Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі - Основи) відповідно до Конституції України визначають принципи та загальні правові, фінансові та організаційні засади загальнообов'язкового державного соціального страхування громадян в Україні.

Законодавство України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування складається з цих Основ та прийнятих відповідно до них законів, інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Запропоновані законопроектом положення не узгоджуються з базовими засадами загальнообов'язкового державного соціального страхування. Зокрема, згідно з законами за всіма видами загальнообов'язкового державного соціального страхування передбачено зв'язок реалізації гарантованих статтею 46 Конституції України прав на забезпечення громадян у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом, із тривалістю та розмірами сплачених страхових внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (набутим особою страховим стажем).

Розмір єдиного внеску для кожної категорії платників, визначених Законом № 2464, та пропорції його розподілу за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування встановлюються з урахуванням того, що вони повинні забезпечувати застрахованим особам страхові виплати і соціальні послуги,

передбачені законодавством про загальнообов'язкове державне соціальне страхування; фінансування заходів, спрямованих на профілактику страхових випадків; створення резерву коштів для забезпечення страхових виплат та надання соціальних послуг застрахованим особам; покриття адміністративних витрат із забезпечення функціонування системи загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Таким чином, в Україні побудовано систему загальнообов'язкового державного соціального страхування на принципах обов'язковості страхування, права на добровільну участь у системі соціального страхування осіб, які не підлягають обов'язковому страхуванню, диференціації розмірів виплат залежно від тривалості страхового стажу та розміру заробітної плати (доходу), солідарності та субсидування в солідарній системі.

Отже вакцинована особа, яка не сплачує за себе (або на її користь) страхові внески не може бути застрахованою особою і користуватися коштами загальнообов'язкового державного соціального страхування. Виходячи з наведених у законопроекті норм, запропоновані виплати за своєю правовою природою є державними виплатами.

До того ж новий вид соціального страхування, права, обов'язки і гарантії, перелік страхових випадків, періоди страхування ризиків, строки призначення та надання страхових виплат, їхній розмір тощо не є предметом регулювання Закону № 1645, а мають запроваджуватися відповідно до вимог статті 25 Основ шляхом внесення змін до цих Основ та спеціальних законів, якими регулюється система прав, обов'язків і гарантій за кожним з видів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Реалізація законопроекту потребуватиме також додаткових видатків з Державного бюджету України, реальні джерела покриття яких відсутні.

Водночас у порушення вимог статті 27 Бюджетного кодексу України до законопроекту не подано фінансово-економічного обґрунтування з відповідними розрахунками та пропозицій змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

Разом з тим, постановою Кабінету Міністрів України від 31.03.2021 № 371 «Деякі питання державної компенсації шкоди, пов'язаної з ускладненнями, що можуть виникнути після вакцинації від гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» врегульовано питання проведення виплат на здійснення державної компенсації шкоди, пов'язаної з ускладненнями, що можуть виникнути після вакцинації від гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 (у разі встановлення інвалідності та у разі смерті). Кошти на здійснення таких виплат передбачено у Державному бюджеті України на 2021 рік Міністерству охорони здоров'я України.

Міністерство фінансів України, Міністерство соціальної політики України, Міністерство охорони здоров'я України, Фонд соціального страхування України, Пенсійний фонд України не підтримують законопроект.

Міністерство економіки України та Державний центр зайнятості повідомили про відсутність пропозицій до законопроекту.

За результатами розгляду та обговорення Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів **в и р і ш и в:**

рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до деяких законів України з метою соціального захисту осіб, які отримали профілактичне щеплення (вакцинацію) проти інфекційних хвороб (реєстр. № 5484) включити до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Голова Комітету

Г. Третьякова

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

Р І Ш Е Н Н Я

Протокол № 86

13 вересня 2021 р.

Про створення робочої групи з підготовки проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України з метою соціального захисту осіб, які отримали профілактичне щеплення (вакцинацію) проти інфекційних хвороб (реєстр. № 5484) до розгляду у першому читанні

За результатами розгляду проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України з метою соціального захисту осіб, які отримали профілактичне щеплення (вакцинацію) проти інфекційних хвороб (реєстр. № 5484), поданий народними депутатами України Тимошенко Ю.В., Цимбалюком М.М. та іншими народними депутатами України, а також висновків центральних органів виконавчої влади, Пенсійного фонду України та Фонду соціального страхування України, щодо доцільності його включення в порядок денний шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів **в и р і ш и в:**

1. Відповідно до статті 15 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» створити робочу групу з підготовки проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України з метою соціального захисту осіб, які отримали профілактичне щеплення (вакцинацію) проти інфекційних хвороб (реєстр. № 5484) до розгляду у першому читанні.
2. Призначити головою робочої групи Першого заступника голови Комітету Цимбалюка М.М.
3. Доручити голові робочої групи Цимбалюку М.М. сформувати її склад, відповідно до вимог частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України підготувати та подати на розгляд Комітету до 22 вересня 2021 року пропозиції щодо доцільності внесення уточнень, усунення суперечностей у тексті законопроекту, інших структурних частин законопроекту та/або інших

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

В И С Н О В О К

до проекту Постанови Верховної Ради України «Про невідкладні заходи щодо забезпечення реалізації права громадян на житло» (реєстр. № 5251), поданий народним депутатом України Третяковою Г.М. та іншими народними депутатами України

За дорученням Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. та відповідно до статті 93 Регламенту Верховної Ради України 13 вересня 2021 року (протокол № 86) розглянуто проект Постанови Верховної Ради України «Про невідкладні заходи щодо забезпечення реалізації права громадян на житло» (реєстр. № 5251), поданий народним депутатом України Третяковою Г.М. та іншими народними депутатами України.

Зазначеним проектом Постанови пропонується провести Міністерством розвитку громад та територій України, Державною службою статистики України та Міністерством цифрової трансформації України спільно з обласними і Київською міською державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування у тримісячний строк збір інформації та комплексний (змістовний) аналіз стану забезпечення громадян житлом за категоріями, у розрізі областей, міст, ОТГ, а також в цілому по країні.

Також заплановано розробку та подання на затвердження до Кабінету Міністрів України Міністерством розвитку громад та територій України спільно з Міністерством соціальної політики України, Міністерством у справах ветеранів України, Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством фінансів України нормативно-правових актів для забезпечення реалізації права громадян на житло.

Розробка Міністерством цифрової трансформації України єдиного аналітичного формату, дозволить оперативно і якісно проаналізувати зібрану інформацію та проводити в подальшому її моніторинг.

Також слід звернути увагу на те, що на виконання Прикінцевих положень Закону України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва» (зі змінами) Кабінетом Міністрів України затверджено 11.03.2011 № 238 Порядок ведення Єдиного державного реєстру громадян, які потребують поліпшення житлових умов (далі – Реєстр),

який визначає процедуру формування і ведення Реєстру з метою забезпечення прозорості ведення обліку зазначених громадян та громадського контролю за розподілом і наданням житлових приміщень.

Згідно з інформацією, наданою Держмолодьжитло – попереднім адміністратором було сформовано Реєстр у вересні 2013 року, та в який внесено інформацію про 320 тис. громадян, що складає 30% від кількості громадян, які перебували на квартирному обліку згідно із статистичними даними на 01.01.2014 року.

Проте, у зв'язку з відсутністю фінансування у 2014-2021 роках, зупинено надання послуг з адміністрування Реєстру та обслуговування веб-сайту. Автоматизовану систему вимкнено.

Крім того, враховуючи положення постанов Кабінету Міністрів України від 01.03.2014 № 65 «Про економію державних коштів та недопущення втрат бюджету» та від 11.10.2016 № 710 «Про ефективне використання державних коштів» припинено підготовку проектів нових державних програм, що потребують додаткового фінансування з державного бюджету, зокрема, Загальнодержавної програми розвитку соціального житла на 2015-2021 роки, яка розроблена на виконання Прикінцевих положень Закону України «Про житловий фонд соціального призначення».

Міністерство економіки України повідомило про відсутність зауважень та пропозицій до вказаного проекту Постанови.

Міністерство розвитку громад та територій України не підтримує проект Постанови та пропонує доручити здійснити розробку єдиного аналітичного формату, який дозволить швидко і якісно проаналізувати зібрану інформацію та проводити її моніторинг, на базі вищезазначеного Реєстру відновивши його роботу.

Міністерство фінансів України вважає, що отримання інформації із відповідними державними реєстрами потребуватиме додаткових коштів. Проте на сьогодні визначити потребу у додаткових коштах немає можливості.

Отже, за результатами розгляду цього проекту Постанови Комітет, прийняв рішення:

1. Рекомендувати Верховній Раді України прийняти зазначений проект Постанови за основу та в цілому.

2. Повідомити про прийняте рішення головний комітет – Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування.

Голова Комітету

Г.Третьякова

Вик., Удод Т.І., 255-41-29